

UFO z Jižního Města

CHODOVSKÁ TVRZ – PAMÁTKA MEZI PANELÁKY

Nyní je to megalomanské obchodní centrum Chodov a lány paneláků, co představuje dominantu této pražské části. Ale ještě do poloviny 20. století to byla kruhovitá Chodovská vodní tvrz, která už z dálky vítala příchozí a poskytovala jim útočiště.

Navzdory tomu tvrz zůstává předním kulturním a společenským centrem, kde koncertují, vystavují nebo se jen mihnou slavní čeští umělci a osobnosti. Jakýmsi neoficiálním patronem je houslista Jaroslav Svěčený. Kromě sólových koncertů, které zde pořádá, je také protagonistou letního festivalu Tóny Chodovské tvrze. „To jihoměstské UFO je pro mě srdeční záležitostí, cítím v něm genia loci, který šíří kvalitu života v podobě hudební, výtvarné a lidské,“ rozpívá se houslista.

FOTO: CHODOVSKÁ TVRZ

Neobvyklá kruhová stavba je obklopena zbytky vodního příkopu. Má kruhové nádvoří s arkádami a v podstatě si uchovala vzhled původní gotické tvrze. Podoba tvrze v roce 1970 (dole).

Přežila husity, nikoli komunisty

Přesné období vzniku Chodovské tvrze se neví, podle historických pramenů ho ale lze datovat do první poloviny 13. století, kdy ji jako své sídlo vystavěli zřejmě jeruzalémská rytířská. Tvrz byla společně s několika hospodářskými budovami a velkou zahradou součástí rozlehlého panského dvora, který se nacházel na samém okraji tehdejšího Chodova. Chránil ji vodní příkop o šířce 10 m a dva rybníky po obou stranách dvora. Taková zůstala tvrz po dlouhá staletí, s lehčími úpravami a přestavbami přežila všechna krizová období včetně husitských či habsburských válek. Ještě ve 20. sto-

letí, kdy v oblasti vyrostlo mnoho nových staveb, měla podobu dvora se zámečkem. Zásadní změnu přinesla až 70. léta minulého století, kdy kolem historické tvrze začaly vyrůstat dvanáctipatrové paneláky. Výstavba Jižního Města zničila nejen rybníky, ale i celý dvůr s výjimkou vlastní tvrze.

Její zřícení se tehdy zdálo jen otázkou času. Návrh na její stržení byl již podepsán. V roce 1977 byla ale proti zřícení zabezpečena a rozhodlo se o rekonstrukci. Konečný návrh na opravu památky vypracoval o rok později architekt Miroslav Burian. Historická budova nakonec ožila v celé své kráse roku 1988. Po rozsáhlé čtyřleté rekonstruk-

ci začal objekt využívat Kulturní dům Chodov.

Kulturní prostor

Obnovená památka u paty paneláků lákala, a to nejenom obyvatelé městské části, ale celé Prahy. Za první rok fungování prošlo prostory Chodovské tvrze přes 40 tisíc návštěvníků. Přitahovala výstavami obrazů, soch, keramiky, kostýmů, loutek, bytových doplňků atd. Pro děti začali pořadatelé s nedělními divadelními představeními, které si vysokou popularitu drží dodnes. Neméně oblíbené jsou koncerty umělců, především klasické hudby. Kromě toho slouží koncertní sál v přízemí také k nejrůznějším besedám, konferencím, projekcím a také svatebním obřadům. V letních měsících je pro hudební produkce využíván dvoustupňový sokl na vydlážděném nádvoří, které s charakteristickým osvětlením dodává koncertům jedinečnou

atmosféru. Sály v prvním patře slouží především výstavám.

Ať žijí duchové

Jako správná tvrz je i Chodovská opředená legendami. Podle jedné tam straší duchové, jak popisuje Jiří Bartoň v publikaci Chodovská tvrz: K historii Prahy 11. To se v 18. století vypravil pražský měšťan navštívit syna sloužícího na tvrzi. „Když se večer ukládal ke spánku, zamkl dveře pokoje... V tom zaslechl jakoby z dálky klapnutí kliky. Přesvědčil sám sebe, že se mu asi něco zdálo, když záhadný zvuk zaslechl znovu, tentokrát jakoby přímo u něj v pokoji. Vyděšený host se posadil na své posteli a naslouchal zvukům noci. Zdálo se mu, že někdo chodí po pokoji a blíží se k němu. To už svůj strach neovládl a schoval se pod peřinu. Po chvíli se mu zdálo, že ho neznámá síla nadzvedla a pak zase pustila. Strachem zmámený host už se jenom modlil. Po chvíli tajemné zvuky ustaly a on zcela vyčerpaný usnul...“ (fri)

Informace

Vystoupíte-li na stanici Chodov trasy C, můžete se dostat k tvrzi pěšky (10 minut). Ze stanice Opatov jezdí přímo k tvrzi autobus č. 213, ve směru Želivského musíte vystoupit na druhé zastávce. Galerie má otevřeno denně mimo pondělí od 13 do 19 hodin. Začátky koncertů v 19 h (není-li uvedeno jinak), vstupenka na koncert platí také pro návštěvu galerie před představením. Restaurace ve všední dny od 11 do 23, o víkendy od 12 do 23 h. Tel.: 267 911 610

• Kulturní dům Chodovská tvrz, Ledvinova 9, Praha 11. Program, restaurace a další informace: www.chodovskatvrz.cz